

naznanjenih, da odpodimo nesrečnega in hudega kužnega gosta.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Državni zbor začel je delovati. Začasni predsednik bil mu je v zbornici poslancev najstarejši poslanec, namreč kanonik Negrelli iz južne Tirolske. Pod njegovim vodstvom so šli poslanci poslušati cesarjevega prestolnega govora in se je pričelo pretresovanje posameznih volitev. Do sedaj so naglašeni ugovori zoper izvolitev glasovitega Offenheima, ministra Horsta in kmeta Schmiedbauerja, kojega so bili izbrali nemški kmetje okoli Gradea. Velevažna bila je izvolitev novega predsednika (prej dr. Rechbauer) in njegovih dveh namestnikov. Kajti tukaj se je imelo prvič pokazati, kako močne da so stranke. In res sedaj vemo, da so nemški ustavski in liberalci v manjšini. V torek bila je volitev. Ustavski so sprva bili za dr. Rechbauerja, Klierja in Vidulicha, so pa Rechbauerja zvrgli in se potegnili za goriškega grofa Koroninija. Konservativni nemški poslanci, potem Slovenci, Čehi in Poljaci so pa se združili in odločili tudi za Koroninija, dalje pa za poljskega poslanca Smolko in za slovenskega poslanca barona Goedelnja. Navzočih je bilo 341 poslancev in je bil grof Koronini izvoljen s 338, Smolka s 180 (Klier je dobil samo 156) in baron Goedel s 174 glasovi (Klier 154, Vidulich 3). Iz tega pa je razvidno, da so nemški liberalci za 20 glasov v manjšini. Hvala Bogu! V gosposkeji zbornici pa tudi v zbornici poslancev so Čehi oddali pismeno izjavo, v kateri pravijo, da se s vstopom v državni zbor nikakor ne odpovedajo pravicam česke dežele in krone. Zoper to izjavo se je edini stari Schmerling zaganjal ter skuša sedaj hlastno v gosposkeji zbornici zbornjati ustavoverce, naj mu pomagajo ubraniti „ustavo“, ki je baje v nevarnosti. Kolikor bo opravil, to se bo pokazalo, kadar pride odgovor prestolnemu govoru v pretresovanje. Jednak odgovor pripravljajo tudi poslanci. — Vojaško takso (fl. 1—100) bo moral vsak plačati, ki je vojaštva oproščen bodi vsled uzroka, kakoršnjega koli. — Za Szege din je se nabralo 2,600.000 fl. Hrvati so v silnih stiskah zaradi prevelike dače, ki se neusmiljeno iztirjava. V Sarajevu so odprli realno gimnazijo. Podučni jezik je hrvaški.

Vnanje države. Naši liberalci so radi gledali na prusko-nemške liberalce. Te tolažbe nimajo več. Pruski liberalci so pri volitvah grozovski propali, zgubili so blizu 100 sedežev in so v manjšino potisnjeni. Na Belgijskem so skoro vse freimavrske šole prazne, učitelji so h katoliškim pristopili. Razburjenost je velika, v Brugge so liberalci bili tepeni. Na Irskem ni nič kmetov, ampak samo najemniki velikih posestnikov, ki ljudi hudo trpinčijo. Zato se hočejo najemniki vzdignoti zoper posestnike. V Ameriki so Chilenci zgrabili na

morji Peruvijance in jim vzeli vojno ladjo oklopnico „Huaskar“. Angleži v Afganistanu so si iz zadrege pomagali, potegnili dovolj vojaštva na se ter Afgane 6. okt. natepli tako, da so uže 10. okt. prodrli do Kabula in se ga polastili. Angležev je le malo mrtvih, več pa Afganov, katerim so vzeli blizu 90 kanonov. Rusom je to jako nepovoljno in drapljejo torej kolikor le mogoče hitro skoz Turkmensko pustinja, da bi vzeli Merw in Herat.

Za poduk in kratek čas.

Kamnica.

(Krajepisno-zgodovinska črtica.)

II. Farna cerkev Kamniška ima podružnico sv. Urbana, postavljeno na najvišjem vrhuncu Slovenskih goric, kamor divni razgled privabi vsako leto mnogo popotnikov domačih in tujih. Da je tu že v 16. stoletju stala cerkvice, svedoči kamenit kip sv. Urbana z letno številko 1550. V listinah se bere o njej l. 1545, da je jako zapuščena ter so jo zopet začeli zidati. L. 1703 se bere, da je posvečena sv. Urbanu in ima tri altarje: 1. sv. Urbana; 3. Device Marije; 3. sv. Primona in Felicijana. Potrebna bi bila popraviljanja, pa zavolj pomanjkanja sredstev se mora odložiti. Pokopališča nima, zvonja pa dva posvečena. Sv. meša se služi po 20krat, dohodke ima iz vinogradov, ki dajo po 20 polovnjakov vina. Za Jožefa II. je tudi to cerkev zadela osoda, da so jo zaprli in potem razdali; 27. maja 1785 je dobil Kamniški župnik Mihal Čuk ostro povelje od Mariborske okrožne sodnije, cerkev sv. Urbana eksekrirati in zapreti. Kedaj in kako se je to zgodilo, nam ni znano, pa gotovo je, da je bila zaprta in da je potem hitro razpala. Leta 1791 so veliko kamenja in opeke odpeljali od tod za zidanje farovž pri sv. Križu. Ljudem se je milo storilo po cerkvi, zato so se 1. maja 1807 obvezali posestniki iz Kamnice, Šoberja, Rožbaha, Brestenice, Mittelberga in sv. Križa, da bodo na lastne stroške spet cerkvico za silo postavili in zdrževali; in 11. junija istega leta so jo že dekan in mestni župnik Andraž Kavčič blagoslovili. V letih 1855—1860 so pa na temelju nekdanje cerkvice postavili sedanjo, katero so knez in škof Anton Martin 18. junija 1861 posvetili. Leta 1866 je cerkvice dobila nove zvonove in tudi lastno pokopališče ima.

Razun sv. Urbana še se nahajajo v Kamniški fari privatne kapele na Rožbahu v zidanci grofa D'Avernasa, kder še se je pred kakimi 20 leti meševalo; enako v Gortorovem vinogradu v Vinerjih, kder še se brani vsa mešna priprava, pa ne mešuje se tudi tukaj več, in naposled na Brestenici na Garkovskem, kder pa le krški kanoniki mešujejo, kedar pridejo v jesen na bratev. L. 1836. je tukaj v bratvi umrl č. g. Jožef Martin Koben, infilirani stolni dekan krški, čigar spomenik se vidi na vzhodni strani cerkve ter naznanja: „Der